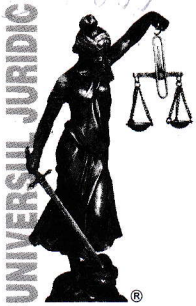
41099

Şerban MIRCIOIU

BDP PRIVAT
BIBLIOTECA DE DREPT PRIVAT

TRANSFERUL DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIN VÂNZARE

STUDIU
DE DREPT COMPARAT

Bibliotecă iniţiată şi coordonată de
Marian NICOLAE

Tomul 24

UJ

II h1099

ȘERBAN MIRCIOIU

TRANSFERUL DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIN VÂNZARE

STUDIU DE DREPT COMPARAT

272150
UNIVERSITATEA
DUNĂREA DE JOS GALAȚI
BIBLIOTECA 3

Universul Juridic
București
-2014-

CUPRINS

Prefață 9

Abrevieri 19

Introducere 21

Argument 21

Structura 25

I. VÂNZAREA ȘI TRANSFERUL DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN ANTICHITATE 27

1.1. Vânzarea și transferul dreptului de proprietate în dreptul biblic 27

1.2. Elemente ale transferului dreptului de proprietate prin vânzare-cumpărare în oikumene-ul Greciei antice 35

1.2.2. Transferul proprietății în perioada clasică și elenistică 39

1.3. Secvență romană: dreptul roman ca model al dezvoltării sistemelor juridice moderne de transfer al dreptului de proprietate prin vânzare-cumpărare 45

1.3.1. Mancipațiunea 47

1.3.2. *In iure cessio* 56

1.3.3. Câteva aspecte ale contractului de vânzare-cumpărare roman *(emptio-venditio)* 58

1.3.4. Tradițiunea *(traditio)* 78

1.3.5. *Iusta causa traditionis* 86

1.3.6. De la o *traditio* materială spre o *traditio* spiritualizată 101

1.3.7. Evoluția transferului proprietății în dreptul roman postclasic și în perioada lui Iustinian 105

II. EVOLUȚIA VÂNZĂRII ȘI A TRANSFERULUI DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN PERIOADA DREPTULUI COMUN EUROPEAN *(IUS COMMUNE EUROPAEUM)* 116

2.1. Clarificări conceptuale 116

2.2. Vitraliu medieval: transferul proprietății în dreptul germanic 120

2.2.1. *Sala, Investitura* și *Gewere* 120
2.2.2. *Investitura* simbolică, *traditio ficta* și contractul vasalic 134
2.2.3. *Ius ad rem* sau epifania medievală a unei instituții hibride situată la granița între *ius in re* și *ius in personam* 150
2.2.4. Sursele intelectuale medievale ale obligației de a da 153
2.3. Cristalizarea principalelor teorii privind transferul derivat al dreptului de proprietate 170
2.3.1. Teoria *titulus* și *modus acquirendi* – un reper al unității dreptului privat european 170
2.3.2. Fundamentarea principiului transferului dreptului de proprietate *solo consensu* – un punct de cotitură în istoria dreptului privat european..... 191
2.3.3. Germenii unui transfer „abstract" în doctrina dreptului privat european..... 213

III. FIZIONOMIA VÂNZĂRII ȘI A TRANSFERULUI DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN CODURILE CIVILE MODERNE 223
3.1. Codul civil austriac (ABGB) – consacrarea în plan legislativ a teoriei *titulus* și *modus* 223
3.1.1. Etapele elaborării Codului civil austriac 223
3.1.2. Analiza mecanismului transferului derivat al dreptului de proprietate în Codul civil austriac..... 230
3.1.3. Natura juridică a modului de dobândire *(Modus)* și raportul acestuia cu titlul *(Titel)* în Codul civil austriac..... 266
3.1.4. Receptarea modelului austriac în unele din codurile civile moderne europene..... 272
3.2. Codul civil francez (C.C.) - triumful consensualismului ... 282
3.2.1. Codul civil francez și Codul civil român din 1865..... 282
3.2.2. Etapele elaborării Codului civil francez 284
3.2.3. Valențele principiului consensualismului 304
3.2.4. Analiza principalelor articole din Codul civil francez care reglementează problematica transferului derivat al dreptului de proprietate..... 308

3.2.5. Principiile care guvernează transferul dreptului de proprietate în Codul civil francez și în Codul civil român din 1865 315
3.2.6. Caracterizarea generală a transferului dreptului de proprietate *solo consensu* în Codul civil francez și în Codul civil român din 1865 318
3.2.7. Excepții „doctrinare" de la regula transferului dreptului de proprietate solo consensu 324
3.2.8. Excepții de la regula transferului *solo consensu* al dreptului de proprietate, care țin de voința părților 331
3.2.9. Excepții de la regula transferului *solo consensu* al dreptului de proprietate, care țin de natura bunurilor care urmează să fie transferate 332
3.2.10. Excepții privitoare la efectul transferului dreptului de proprietate asupra terților 339
3.2.11. Obligația de a da, un atavism al dreptului privat francez și român 349
3.2.12. Sursa intelectuală modernă a obligației de a da 350
3.2.13. Evoluția doctrinei române în privința obligației de a da 354
3.2.14. Definirea contemporană a obligației de a da 356
3.2.15. Încercări de redefinire a obligației de a da 364
3.3. Considerații privind transferul dreptului de proprietate în noul Cod civil român 368
3.4. Codul civil german (BGB) – principiul abstracțiunii – o paradigmă în știința dreptului privat modern 391
3.4.1. Friedrich Carl von Savigny și elaborarea dogmatică modernă a principiului abstracțiunii 391
3.4.2. Etapele elaborării Codului civil german 403
3.4.3. Reglementarea actuală a mecanismului transferului derivat al dreptului de proprietate în Codul civil german 410
3.4.4. Principiului abstracțiunii 443
3.4.5. Excepții de la principiul abstracțiunii 453
3.4.6. Observații privind principiul abstracțiunii și receptarea sa în unele dintre codurile civile moderne europene 456

IV. PRIVIRE COMPARATIVĂ ASUPRA PRINCIPIILOR CARE GUVERNEAZĂ TRANSFERUL DREPTULUI DE PROPRIETATE PE PLAN EUROPEAN DIN PERSPECTIVA ELABORĂRII UNUI COD CIVIL EUROPEAN 460
4.1. Principiile generale care guvernează transferul derivat al dreptului de proprietate pe plan european 460
4.2. Avantajele și dezavantajele mecanismelor europene de transfer derivat al dreptului de proprietate 470
4.3. Vânzarea și transferul dreptului de proprietate din perspectiva elaborării unui Cod civil european 486

CONCLUZII 503

BIBLIOGRAFIE 513

POSTFAȚĂ 537

274936
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 5